

Testul nr. 13

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Am azvârlit din mers cartela de închidere a camerei. Recepționerul a prins-o agil.

— Sper că ați dormit bine, mi-a spus fără nicio intenție.

L-am fulgerat cu privirea. După repriza matinală de înot, o durere surdă încă mai rățăcea prin oasele mele, ca un ecou al nopții petrecute în patul mai dur decât piatra. Pe lângă ea, o noapte pe pământul gol ar fi fost culmea confortului. Din păcate, o asemenea extravaganță era interzisă pe Ahra, ca și înnoptarea la bordul navelor în tranzit.

— Pentru diseară te rog să-mi prepari o lespede sănătoasă, am trântit înainte de a ieși.

Fusesem sfătuit să evit planeta celor doi sori, așa cum făceau de regulă rătăcitorii solitari, dar tocmai aceasta mă decisese. Nu speram să închei, în cursul unei singure vieți, ocolul coloniilor terestre de la frontierele galaxiei, dar o vizită în plus nu era de lepădat.

Despre Ahra circulau tot soiul de basme, dar nimeni nu mă avertizase concret și practic să-mi aduc un sac de dormit. Din fericire aveam pe navă un culcuș exemplar, astfel că răul nu avea să dureze.

Nimic nu șterge mai bine penibila impresie a unei nopți dormite pe Ahra decât o zi petrecută pe aceeași planetă. Sunt singuratic atât prin formație și gusturi, cât și prin obișnuință, ca orice rătăcitor, dar totul pe Ahra părea că nu are altă menire decât să mângâie, să vindece, să consoleze. După câteva minute de plimbare sub cerul ușorviolaceu, de o nuanță dulce, sub lumina blândă a soarelui diurn, am început să respir mai liber și m-am destins [...]

Deodată, în fața mea s-a oprit o copilă, o adolescentă, poate o tânără. Experiența de rătăcitor mă învățase că în lumile noi nimic nu-i mai greu de intuit ca vârsta. Se oprise și mă privea drept în ochi. Avea gâtul de lebădă, iar părul roșcat.

— Îți place? Mi-a spus în loc de orice introducere.

— De unde știi? Am întrebat-o în același stil familiar.

— Ești un rătăcitor, nu-i așa? Un explorator perpetuu. Izolat, serios și puțin suficient, nu-i așa?

Ce să-i fi răspuns? Că un exuberant nu poate fi rătăcitor solitar, că un tânăr sociabil n-ar fi în stare să navigeze decenii spre a transmite din an în an Pământului părăsit pe veci câteva date despre un colț de galaxie? Că tocmai pentru o astfel de carieră am fost modelat?

A reluat singură:

— Nu-i nevoie de niciun răspuns. Îmi ajunge surâsul, tot ce are un solitar mai de preț.

Am cotinuat împreună promenada matinală. Fata nu voia să-și dezvăluie numele.

— Ce rost ar avea? Măine pleci și numele meu va pieri o dată cu tine. Numește-mă cum vrei. Numele meu o să-ți aparțină. Nu vei avea decât să-l uiți.

A fost o zi de basm. Riluri – așa i-am spus, fără să știu de ce – m-a condus pe bulevardele cu fântâni arteziene, m-a însoțit în parcurile savant întocmite, dezvăluindu-mi sensurile ascunse în linii și forme.

Am luat apoi un prânz delicat și am văzut un spectacol cât se poate de plăcut într-o sală intimă și primitoare.

Întors la hotel, i-am făcut un semn prietenesc recepționarului cu care fusesem atât de urâcios în acea dimineață. Nu mi-am revenit decât când m-am așezat pe marginea patului. Euforia s-a scurs de pe mine ca stropii unui duș. [...] Nu fără satisfacție, m-am pregătit pentru somn, rumegând în minte impresiile de peste zi.

M-am trezit peste scurtă vreme pradă unei neliniști inexplicabile. Cum, cu toate măsurile ajutoare, patul nu devenise cu adevărat confortabil, am făcut câțiva pași prin camera. În aer domnea un vuiet surd, apăsător. Ce se întâmplă? [...] Am ieșit în stradă, amestecându-mă printre nenumărații trecători.

Ce se petrecuse? Fusese ocupat orașul în vreme ce dormeam? Cei pe care îi întâlneam pe străzi erau total diferiți de cei dinainte cu câteva ore. Figuri disarmonice, ochi exoftalmici, păr vâlvoi, expresii exaltate. Rătăceau pe străzi ca drogați. [...]

M-am întors brusc și am văzut. În spatele meu, deasupra orașului, se ridicase globul de un purpuriu întunecat al soarelui-geamăn. Era o stea rară, dacă nu stinsă, emanând o căldură sensibilă și cine știe ce radiații nocive.

(Horia Aramă, *Planeta celor doi sori*)

Textul 2

Tânăra pe care NASA o antrenează să locuiască pe Marte: „Nu mă sperie nimic legat de spațiu“.

Este, oficial, cel mai tânăr astronaut din lume și, probabil, prima ființă umană care va ajunge pe Planeta Marte, în 2033. Alyssa Carson a învățat să piloteze o navă spațială înainte să știe cum să conducă o mașină și, la doar 17 ani, a absolvit deja cursurile Academiei care pregătește cosmonauți profesioniști.

Alyssa Carson are 17 ani și este cel mai tânăr astronaut în pregătire din întreaga lume. Când avea doar trei ani, fetița de atunci a luat o decizie care i-a marcat viața: și-a dorit să fie primul om care ajunge pe planeta Marte.[...]

„Prima dată când am întâlnit pe cineva de la NASA a fost într-o vizită, la un centru al lor, voiam să văd rachetele pe care le au. Așa că am mers la US Space ... Center din Alabama, în SUA, și am aflat că acolo e o tabără de pregătire pentru misiuni în spațiu, așa că, până la urmă, am mers în acea tabără, iar până acum am fost acolo de 19 ori. (...) A fost un lucru grozav pentru mine, fiindcă aveam 7 ani și începeam să învăț din ce în ce mai multe. A fost minunat și faptul că am putut învăța mai multe despre istoria spațiului, despre rachete, motoare, despre toate lucrurile despre care îmi doream să știu și care nu erau acolo unde locuiam eu“, afirmă Alyssa Carston. De atunci, Alyssa a doborât record după record: este prima adolescentă din lume care a mers în toate taberele de pregătire ale NASA, de pe tot Globul, a asistat la trei lansări de rachetă și este cea mai tânără persoană care a absolvit vreodată Advanced Possum Academy, instituția care pregătește, oficial, astronautii profesioniști. Toate, sub numele de cod „Blueberry“.

„La ora actuală, planurile sunt acelea de a începe să trimitem oameni pe Marte cam în 15 ani. Unele proiecte sunt doar dus – ca MarsOne sau The Netherlands – , iar altele iau în calcul o călătorie de întoarcere. Folosind tehnologiile actuale, știm că va dura 6 luni să ajungem acolo, apoi astronautii vor locui pe planetă timp de un an și ceva, iar drumul de întoarcere va dura 9 luni. Așa că asta va fi cea mai lungă perioadă de timp în care oamenii vor sta în spațiu sau într-o misiune“, a explicat Alyssa la conferința **TEDx Bucharest**.

„Am aflat despre program de la o colegă din tabără, pentru că vorbeam tot timpul despre cât de

mult îmi doresc să fiu astronaut și oamenii, în sfârșit, m-au auzit. (...) Așa că am vorbit cu ei, am încercat să le dăm toate motivele pentru care aș merita să fiu acolo – am certificatul de avansați pentru scuba diving, le-am dat o listă cu toate lucrurile pe care le-am făcut, iar de acolo și-au asumat cumva acest risc și mi-a zis „te lăsăm să faci cursurile săptămâna asta, vedem cum te descurci, apoi te lăsăm să faci și restul, dacă lucrurile merg bine“.

La sfârșitul acelei săptămâni am luat cea mai mare notă la examenul final, așa că mi-au zis „OK, poți să rămâi“. Iar de atunci am continuat să fac misiuni de cercetare, am muncit alături de ei și i-am ajutat să continue să cerceteze atmosfera, am ajutat compania care realizează costumele astronautilor și așa am adunat niște experiențe personale uimitoare“, spune Alyssa Carson.

„Este un pas mic pentru om, un pas uriaș pentru omenire“. Acestea au fost primele cuvinte ale astronautului Neil Armstrong, atunci când a ajuns pe Luna. Alyssa nu știe deocamdata ce va spune când va face primii pași pe Marte, în 2033, dar spune că mai are timp să se gândească la asta.

<https://www.digi24.ro/stiri/externe/mapamond/tanara-pe-care-nasa-o-antreneaza-sa-locuiasca-pe-marte-nu-ma-sperie-nimic-legat-de-spatiu-1045374>

A.

1. Transcrie din fiecare text câte un reper spațial la care se face referire:

2 puncte

.....

.....

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. Alyssa Carson este prima adolescentă din lume care:

- a. a obținut un certificat pentru scuba diving
- b. care a mers în toate taberele de pregătire ale NASA
- c. care va locui pe Marte timp de un an
- d. a ajuns pe Lună

Răspuns corect:

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. Alyssa Carson și-a dorit să plece pe Marte când avea vârsta:

- a. de 17 ani
- b. de 15 ani
- c. de trei ani
- d. de 19 ani

Răspuns corect:

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

În fragmentul extras din **Planeta celor doi sori**, de Horia Aramă, se evidențiază:

- a. pregătirea unei tinere pentru plecarea pe planeta Marte
- b. un tânăr nemulțumit de condițiile de la hotel
- c. o experiență neplăcută pe o planetă nouă
- d. experiența unui rătăcitor galactic pe o planetă nouă

Răspuns corect:

2 puncte

5. Notează X în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, pe baza informațiilor din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
În text, naratorul este personaj.		
Personajul principal din text este mulțumit de confortul de pe Ahra.		
Tânăra ahriană mărturisește că o cheamă Riluri.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Alyssa Carson mărturisește că plecarea pe Marte „Este un pas mic pentru om, un pas uriaș pentru omenire“.		
Alyssa Carson este cea mai tânără persoană care a absolvit Advanced Possum Academy.		
Misiunea pe Marte va fi cea mai lungă perioadă de timp în care oamenii vor sta în spațiu într-o misiune.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual din fiecare dintre fragmentele de mai jos:

- a) — *Îți place? Mi-a spus în loc de orice introducere.*
— *De unde știi? Am întrebat-o în același stil familiar.*

b) *Iar de atunci am continuat să fac misiuni de cercetare, am muncit alături de ei și i-am ajutat să continue să cerceteze atmosfera, am ajutat compania care realizează costumele astronautilor și așa am adunat niște experiențe personale uimitoare.*

6 puncte

.....

.....

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între cele două texte propuse.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Crezi că pentru reușita unui proiect este importantă pregătirea temeinică a acestuia? Motivează-ți răspunsul într-un text de 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Asociază fragmentul din „Planeta celor doi sori”, de Horia Aramă, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare culturală/morală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Numărul literelor și al sunetelor din cuvintele „galaxie” și „atunci” este corect indicat în varianta:

- a. 7 litere, 8 sunete; 6 litere, 5 sunete
- b. 7 litere, 7 sunete; 6 litere, 5 sunete
- c. 7 litere, 8 sunete; 6 litere, 6 sunete
- d. 8 litere, 8 sunete; 6 litere, 5 sunete

Răspuns corect:

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Fac parte din aceeași familie lexicală toate cuvintele din seria:

- a. cosmic, galaxie, spațiu
- b. piatră, pământ, stâncă
- c. Ahra, ahrian, explorator
- d. astronaut, astronomic, astronavă

Răspuns corect:

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Că un exuberant nu poate fi rătăcitor solitar, că un tânăr sociabil n-ar fi în stare să navigeze decenii spre a transmite din an în an Pământului părăsit pe veci câteva date despre un colț de galaxie? Că tocmai pentru o astfel de carieră am fost modelat?

Cuvinte formate prin conversiune din secvența de mai sus apar în varianta:

- a. un exuberant, câteva
- b. solitar, sociabil
- c. părăsit, Pământului
- d. carieră, în stare

Răspuns corect:

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Gradele de comparație ale adjectivelor din secvențele următoare: *în patul mai dur decât piatra, asta va fi cea mai lungă perioadă de timp, am luat cea mai mare notă* sunt corect indicate în varianta:

- a. pozitiv, superlativ absolut, superlativ relativ de superioritate
- b. comparativ de superioritate, superlativ relativ de superioritate, superlativ relativ de superioritate
- c. comparativ de superioritate, superlativ absolut de superioritate, superlativ absolut de superioritate
- d. pozitiv, superlativ absolut de superioritate, superlativ relativ de superioritate

Răspuns corect:

2 puncte

5. Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare cuvânt subliniat din enunțul: *Acestea au fost primele cuvinte ale astronautului Neil Armstrong.*

6 puncte

Cuvântul subliniat	Valoarea morfologică a cuvântului subliniat	Funcția sintactică a cuvântului subliniat

6. Transformă următoarea construcție pasivă în construcție activă.

6 puncte

Fusesem sfătuit să evit planeta celor doi sori.

.....

.....

7. Scrie un enunț despre călătoriile în spațiu sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o completivă prepozițională.

6 puncte

.....

.....

8. Rescrie enunțul următor, corectând greșelile de ortografie:

Omul v-a călătorii pe alte planete, deoarece pământul, numai oferă surprize exploratorilor care î-și ândreaptă atenția spre spațiul cosmic.

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi că textul „Planeta celor doi sori” de Horia Armă, este epic.

În redactarea textului:

- vei prezenta cel puțin două trăsături ale textului epic;
- vei ilustra trăsăturile pe baza textului;
- vei preciza o temă a textului;
- vei prezenta personajele.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel.

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea temenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct, respectarea normelor de punctuație – 1 puncte, lizibilitate – 1 punct)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.